

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

et petium erit istud gaudium. qz nec hō. nec angelus. sed nec
 ipe deus tollet illud a sc̄is. Job. 36. Nō aufert a iusto oculos
 suos. et reges in solio collocat impetuum. Et illic eriguntur.
 Nota qz ista ec̄cia et tota fidelū aggregatio mulieri parienti cō
 patur. nō quidem rōne sexus quo vita h̄m carnē intelligit. sed
 rōne fecunditatis. nō em̄ viri sancti sūt steriles sed fecūdi. Deu.
 7. Non erit apud te sterilis vtriusqz sexus. Can. 4. Ascenderūt
 aut triplīcem fructū. s. sc̄e opacōis suscipientes em̄ seminaria v̄
 bi celestis. accipiunt vir tute spūssandī desideria sancta. ⁊ tan de
 verbo ⁊ ope fructū cāt exterius v̄bo quidē. Proū. 10. Os iusti p
 turiet sapiam. Ope vero. Can. 7. Videamus si floruit vinea. si
 flores fructus pturiūt. Itē quidā fidelium sancte ec̄cie ita sūt
 p̄fēdi vt nouellos filios xpo piant spūaliter p veram doctrinā
 et exemplo sancte opationis. de quoz nūero fuit apl̄us. Gal.
 4. Filii mei quos itē p̄turio donec xpus formet in vobis. 1.
 Cor. 4. In xpo ihu p euangelium ego vos genui. de numero
 istoz etiā fuit m̄r beati Xu. de qua d̄r qz maiori solitudine pi
 ebat eū spū qz carne peperat quotidie lacrimas. quotidie ele
 mosinas. quotidie gemitus p eo fundens ad dñm. Itē viri sā
 di i tota vita p̄fēti dolores sentiūt mulieris pientis qz multis p
 munt aduersitatibz. Jo. 16. In mundo pressuram habebitis. to
 ta em̄ vita p̄ns est quasi hora pientis. Ro. 8. Omis creatura.
 hō ingemiscit et pturit vsqz adhuc. Sed tandem in fine istius
 hore viri sancti pariunt cū ex hoc mundo transeunt. qz ei quidā
 ptus est cum aia exiit a corpe vnde sanctoz transit h̄m Bedā
 Natalitia appellant. Cum vero hō nouus natus est in celo. tñ
 est gaudium vt non sit memoria passionū p̄cedentiū. Non erūt
 quidem in memoria ita qz dolore afficiant: recordabunt em̄ sādi
 tribulationū quas passi sunt. sed cum gaudio Isa. 67. Oblitiōi
 tradite sunt priores agustie. ⁊ abscondite sunt ab ocul v̄ris. Ec
 ce ego dñs creo celos nouos. et terram nouam. ⁊ non erunt in
 memoria p̄ora ⁊ non ascendunt sup cor h̄ gaudebitis ⁊ exulta
 bitis vsqz in sempiternum.

Prima pars.

Unica quarta. post pascha ser.

xlvi

Xdo ad eum qui me misit x. Jo. 16. Duo sūt vt
 dicūt in rethor̄is ad que hoies maxime efficiunt
 ad amicos. s. dilectione et ad iimicos odio. que
 affectum saluator n̄r recessurus a discipulis demō
 strauit. p̄mittens aduentū spūssandī q̄ suos imi
 cos arguerat. et amicos spūali intelligentia instrueret. de quibz

Sermo

agitur in pñti euangelio. qđ in tres ptes diuidit. pmo qz apli
tristes erant de recessu. iđ eis pmittit sandispūs solatio. Scđo
vero. qz hoies mundi xpm non receperūt. iđ predicat ipsius mū
di reprehensio. ibi: Et cū venerit ille: Tercio autē qma discipuli
verba xpi cōprehendere non poterant. iđ adducit sandispūs m
structio. ibi: adhuc multa: Circa pñm tria tangunt. pmo nā
qz saluator denunciat aplis suum recessum: Vado: in pñti. quia
iam agebat de passione sua cum ista verba dixit. Exierat ei in
das de cenaculo. et tractabat cum iudeis. vt traderet eum illis.
et ipse xps post modicum tps tentus fuit: ad eum. i. ad deū pa
trem: qui misit me: missio filii fuit ipsius incarnatio Gal: 4. At
ubi venit plenitudo tps misit deus filium suum scđm ex mulie
re B Nota qz triplici via saluator nř rediit ad pñm. s.
passionis. resurrectionis. et ascensionis. via passionis fuit tristis
et amara plena doloribz. Mar. 14. Cepit xps pauere et tēdere
et dixit discipulis suis. tristis est aia mea vsqz ad mortē. via re
surrectionis fuit dulcis et iocunda plena leticiis. ps. Letatu est
cor meum et exultauit lingua mea. insup et caro mea requiescet
in spe. qm non dereliquis aiam meam in inferno etc. Notas mi
seculi vias vite. via ascensionis fuit mira et gliosa plena delici
is. ps. Admirabile est nomē tuum in vniuersa terra. qm eleua
ta est etc. Sed dubium est hīc quōd xps potuerit ire ad dñm. vi
det em q nemo vadit nisi ad eum cū quo non est et a quo di
stat. xps autē non distabat a pñe localiter. hoc enim mō ec nūl
la creatura distat a deo. Item nec distat in natura. pñmo rōne
veritatis nature pñ est in filio. et filius in pñe vt dīc Illari9. Itē
nec natura humanitatis distabat a deo p grām. qz aia xpi sem
per fuit plena grā et glia. videt igit qz xps nec hm diuinā na
turam. nec hm humanam iuerit ad pñm. dicendum qz sicut fili
us fuit missus non deserendo pñm a quo mittebat. iuxta illud
Jo. 8. Qui misit me mecum est. ita ipse filius dñi redire ad pñm
cum quo semp fuit. Missus igit fuit filius non distans a pñe et
similiter rediit absqz eo qz distaret. Sed tñ cōsiderandū est. quia
licz in missione non requirat distantia missi a mittente optet tñ
aliquid fieri creatū attributū ei. qui mittit. pñt qđ aliquo mō
distet missus amittēte. qđ factū fuit in incarnatione ver bi. qz pñt
assumptā humanitātē hm quam missus intelligit fuit distantia
filii a pñe. nec videbat aliud esse qđ hō. sed rediit filius ad pñem
non quidē ipaz hūanitatē hm quā distat a pñe deponendo. sed
duobz mōis rediit. vno mō hm humanitatē. qz cum añ passio
nem adhuc vita vegetabili et sensibili vteret. que longe distat a

deo postea humanitate glorificata in sola deitatis speculatione vi-
uit alio vero modo rediit secundum deitatis naturam. sed quantum ad noti-
ciam creature. quia ille qui solus homo credebatur ac per hoc in natura pe-
nitens distare a deo. postea per mortem resurrectionem ascensionem ve-
nit in noticiam creature. qui solus homo credebatur. rediit ad dominum quem
dei filius creditus est. in morte enim demones cognoverunt quod erat
dei filius. videntes quod sua morte redemisset humanum genus et ex-
pollisset infernum. In resurrectione crediderunt discipuli. post ascen-
sionem vero crediderunt omnes gentes. **C** Et nemo ex vobis in-
terrogat me quo vadis: ideo non interrogabant ut dicitur. Cuius quia
ita erant tristitia de recessu eius quod dimissis in terram vultibus. nihil
ei loquebantur. vel ideo non interrogabant quo iret. quia iam sciebant
eum ire ad patrem. Circa principium enim hominis dixerat eis Christus.
filioli adhuc modicum vobiscum sum. queritis me. et sicut dixi iude-
is: quo ego vado vos non potestis venire: Et tunc Petrus inter-
rogavit eum. domine quo vadis. et dixit illi dominus. quo ego vado non
potestis me sequi. sequeris autem postea. Et infra dicit Christus. quod va-
dit parare locum discipulis apud patrem. et subdit. qui igitur ego vado
scitis et viam scitis. Thomas vero non dum intelligens verba Chris-
ti dixit. domine nescimus quo vadis. et quomodo possumus viam scire.
Et tunc Christus dixit se ire ad patrem. Philippos vero volens certius
scire quo ibat Christus petiit. domine ostende nobis patrem et sufficit no-
bis. Et Christus respondit. qui videt me videt et patrem meum. Igitur
discipuli post hanc longam colloquutionem habitam cum Christo de
viciis suis iam sciebant quo ibat. et ideo de hoc amplius non interro-
gabant. Secundo ponit discipulorum tristitiam: Sed quia hoc locutus sum
vobis. tristitia implevit cor vestrum: videbat Christus cor discipulorum
suorum. ex verbis suis non solum triste. sed et plenum esse tristitia. Triste
quidem erat cor eorum. quia predixerat eis quod propter nomen suum eum
dicuntur extra synagogas iudeorum. Item eis predixerat persecutio-
nes. Item quia totus mundus habiturus esset eos odio instantem
quod quicumque eos occideret. crederet obsequium et sacrificium facere
deo. Sed illud quod implebat cor eorum tristitia. erat quia tunc omnia
ista passuri essent propter eum. ipse tamen readebat et absentabat se
ab eis. **T**ercio ponit utilitatem recessus Christi: Sed: ego qui
sum veritas: veritatem dico vobis: Expedit vobis ut ego va-
dam: quasi dicat secundum Crisostomum. Et si milles contristemini. optet ta-
men vos audire. quia vado ire enim meum vobis confert et ma-
nere vobiscum non esset utile vobis unde subdit: Si enim non
abiero paracletus non veniet ad vos: paracletus interpretatur
consolator. et est spiritus sanctus qui ratione sue benignitatis

in vultu

Sermo

consolat in tribulatione positos. Cum igitur discipuli multos et
sent passuri aduersitates. magnū habuissent detrimentū si spūs
sanctus ad eos non venisset. Sed querit quare spūsanctus non
venisset ad discipulos. si xps non recessisset. dicendum putat vult
mgr. i. li. di. 17. q. tunc dr nobis mitti spūsanctus cū facit nos
habere dilectionē dei et prīmī. ipe em spūsanctus amor est q
deum et primum diligim⁹. Iste aut amor nō patit vllū carna
lem aut sensibile amorē. discipuli vero diligebāt xpm carnaliter
et sensibilib⁹. q. fuit pulcher aspectu. iuauis colloquio. dulcis
consilio. conuersatione benignus. vnde pntia eius carnalis sic afficie
bat aīos eoz sensibili dilectōe. vt nō erigerent aīm ad diuinita
tem ipsius. si igit xps suam pntiam non subtraxisset. nō venisset
ad eos spūsanctus. q spūalis et intelligibilis amore. Si at abie
ro mittaz eum ad vos: vt solet vos in tribulacōib⁹ quas pas
suri estis. et de absentia mea. Sz nōne poterat eis dare spūsanctū
hū positus. Et dicendum hū. Xu. q. poterat qdem dare. sz
ipi non erant capaces eum recipere quādiu hū carnem māebat
apud eos etc.

Secunda pars.

Secundo cū dr. Et cum venerit denotat mundi rphē
sio facta p spūsanctum. Et tria facit. pmitit ei tria
de quib⁹ mundus arguendus est: Et cū venerit ille
spūs: pacificus qui benignus est amicis. erit tñ austerus inimicis:
arguet p linguam aploz. martiz. et doctoꝝ. Mat. 10. Nō
ei vos estis qui loquimini. sed spūs p̄ris v̄ri etc. Xu. 2. Loque
bant variis linguis p spūsanctus dabat eloqui illis: mun
dum. hoīes mundanos mundi amatores: de pctō. de iusticia.
et de iudicio: hec ei tria sunt de quib⁹ mundus dignus ē argui
Arguit ei aliquis. vel de cōmisso et hoc est peccatū. vel de ob
misso qd est iusticia. vel de contemptu. et hoc est iudiciū. Inducit
tur ei aliquis ad bonū trib⁹ modis. v̄l ostendendo peccati turpi
tudinem et iō fugiendū esse. v̄l seneca. Si sciret hoīes non vi
suros. nec deos punituros nō tñ peccaret. Illi vero q mal agūt
nre abhorrētes peccati turpitudinē arguuntur de peccato Alio
mō aliq inducitur ad bonū psuasōib⁹ et alioꝝ exēplis. q vero
istis si obstatib⁹ peccāt arguūt de iusticia. Tercio mō aliq mala
dimittunt et bñ opant timore pene extremi iudicii. Sz q iudicio
dei si obstatē male agūt. arguunt d iudicio if Secdo explicat
sigillati qre d istis trib⁹ arguēd⁹ sit mund⁹: d pctō qd argue
tur mundus: qz: mundani hoīes: nō crediderūt i me. Sz vt dīc
Xug. Aliud est credere xpm. aliud vero credere in xpm. Nā de
mones credūt xpm. et credunt eū esse xpm. sed ille credit i xpm